

STRESZCZENIE ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

Łukasza Dzika

pt. „Współczesne aspekty zwalczania terroryzmu powietrznego w Polsce”

przygotowanej pod kierunkiem

prof. dr. hab. Olgi Wasiuty

Słowa klucze: terroryzm powietrzny, bezpieczeństwo powietrzne, podmioty systemu bezpieczeństwa narodowego, lotnictwo cywilne i wojskowe

W prezentowanej pracy przedmiotem badań są współczesne aspekty zwalczania terroryzmu powietrznego w Polsce z uwzględnieniem próby doskonalenia wybranych podmiotów systemu bezpieczeństwa narodowego, które można uznać za odpowiedzialne w ich zwalczaniu.

Celem rozprawy doktorskiej jest diagnoza i ocena działań wybranych podmiotów systemu bezpieczeństwa narodowego w aspekcie zwalczania współczesnych zagrożeń terroryzmu powietrznego w Polsce i konsekwentnie propozycja opracowania koncepcji doskonalenia działania, współpracy i współdziałania podmiotów odpowiedzialnych za zwalczanie współczesnych zagrożeń terroryzmu powietrznego w Polsce.

Realizacja powyższych celów nastąpiła za pomocą czterech metod badawczych - metody historycznej, metody instytucjonalno-prawnej, metody porównawczej oraz metody analizy dokumentów.

Praca doktorska składa się z wstępu, czterech rozdziałów, w tym rozdziału metodologicznego oraz trzech rozdziałów merytorycznych poprzedzonych wprowadzeniem i zakończonych wnioskami, podsumowującym zakończeniem, biografią, spisem rysunków oraz wykazem skrótów.

Rozdział pierwszy zawiera założenia metodologiczne prowadzenia badań, w tym: sytuację problemową, przedmiot badań, cele i problemy badawcze, hipotezy badawcze, założenia i ograniczenia badawcze, organizacje i przebieg badań, metody, techniki i narzędzia badawcze oraz problematykę literatury przedmiotu badań. W ten sposób wyznaczony został przedmiotowy zakres dalszych badań.

Rozdział drugi zawiera analizę problematyki definicyjnej terroryzmu powietrznego, genezę zjawiska oraz jego wieloaspektowy wpływ na bezpieczeństwo powietrzne. W dalszej kolejności udzielona została odpowiedź na problem szczegółowy: Jakie zagrożenia dla lotnictwa i bezpieczeństwa powietrznego niesie ze sobą terroryzmu powietrznego?

Przeprowadzona analiza doprowadziła do zaproponowania typologii zagrożeń terroryzmu powietrznego, która została oparta na szczegółowej analizie źródeł przedmiotu, zaistniałych i podanych analizie przypadkach oraz form ataków terrorystycznych. Zweryfikowane zostały hipotezy szczegółowe: Ciągły rozwój i upowszechnianie lotnictwa zwiększa możliwości występowania współczesnych zagrożeń terroryzmu powietrznego w Polsce; Należy przewidywać, że rozwój nowych technologii, w tym sztucznej inteligencji oraz coraz szersze zastosowanie bezzałogowych statków powietrzny wpłynie na intensywność wykorzystania ich w atakach terrorystycznych na statki powietrzne oraz będzie wywierać wpływ na bezpieczeństwo powietrzne. W wyniku przeprowadzonych analiz potwierdzono potrzebę prowadzenia dalszych badań w zakresie zwalczania współczesnych zagrożeń terroryzmu powietrznego w Polsce.

Rozdział trzeci został poświęcony analizie międzynarodowych, regionalnych i krajowych aktów prawnych w aspekcie zwalczania współczesnych zagrożeń terroryzmu powietrznego. Podczas analiz wykorzystano metodę instytucjonalno-prawną, metodę porównawczą, metodę analizy dokumentów, a uzyskane wnioski pozwoliły odpowiedzieć na problem szczegółowy: Na jakich zasadach polski system prawny determinuje wykorzystanie wybranych podmiotów w zwalczaniu współczesnych zagrożeń terroryzmu powietrznego? Została również pozytywnie zweryfikowana hipoteza szczegółowa: Międzynarodowe, regionalne i krajowe regulacje prawne nie w pełni odpowiadają na współczesne zagrożenia terroryzmu powietrznego.

Rozdział czwarty przedstawia udzielenie odpowiedzi na problemy szczegółowe: W jaki sposób kształtuje się organizacja i funkcjonowanie podmiotów uczestniczących w zwalczaniu współczesnych zagrożeń terroryzmu powietrznego? Jakie zmiany prawno-organizacyjne muszą być wprowadzone aby podmioty posiadające stosowne siły i środki, skutecznie zwalczały współczesne zagrożenia terroryzmu powietrznego.

Przeprowadzona analiza pozwoliła wyodrębnić obszary zwalczania współczesnych zagrożeń terroryzmu powietrznego. Z kolei, zidentyfikowane braki posłużyły do doskonalenia wybranych podmiotów odpowiedzialnych za zwalczanie współczesnych zagrożeń terroryzmu

powietrznego w fazach działania antyterrorystycznego podczas zagrożenia terroryzmem powietrznym. Umożliwiło to zweryfikowanie hipotez szczegółowych: Należy przypuszczać, że wyodrębnienie obszarów zwalczania współczesnych zagrożeń terroryzmu powietrznego oraz zawarcie w danych obszarach, działań stosownych służb, wyeliminuje występujące braki i trudności oraz pozwoli skutecznie zwalczać współczesne zagrożenia terroryzmu powietrznego; Należy sądzić, że proponowane zmiany w wykonywanych czynnościach przez poszczególne podmioty odpowiedzialnych za zwalczanie współczesnych zagrożeń terroryzmu powietrznego w fazach działania antyterrorystycznego podczas zagrożeń terroryzmem powietrznym, przyczynią się do usprawnienia zarządzania poszczególnymi służbami, pogłębianiem współpracy i współdziałania podczas ataku.

Prace podsumowuje zakończenie prowadzonych prac badawczych, które zawiera wnioski z weryfikacji hipotezy, a także propozycje dalszych kierunkowych badań dotyczących działań związanych z zwalczaniem współczesnych zagrożeń terroryzmu powietrznego w Polsce.